
RICHTLIJNEN voor de beoordeling van POSTHISTORISCHE VERZAMELINGEN

INLEIDENDE OPMERKINGEN

Deze herziene Richtlijnen zullen in werking treden voor tentoonstellingen na 1 januari 2009.

1. INLEIDING

- 1.1 Deze richtlijnen geven praktische aanwijzingen voor de toepassing van de GREV (1.1-1.4) en de SREV voor postgeschiedenis (hierna afgekort tot PH), zoals ze zijn goedgekeurd door het 70ste Congres in Boekarest, Roemenië.
- 1.2 De SREV voor PH inzendingen vormen de basis voor de algemene principes die aangeven wat elke subklasse 2A, 2B of 2C van een PH inzending zou moeten omvatten en bevatten en hoe deze moet worden samengesteld en gepresenteerd.
Deze richtlijnen zijn een algemeen richtsnoer voor het jureren van dergelijke inzendingen en zijn tevens bedoeld als gids voor de verzamelaars die tentoonstellen in de PH klasse.
- 1.3 Bij verschil van inzicht over de voorrang van GREV, SREV of deze Richtlijnen bij PH inzendingen geldt, dat de GREV de hoogste voorrang heeft, de SREV voor PH-inzendingen op de tweede plaats volgen en deze Richtlijnen na alle beslissingen van het FIP-congres komen.

2. DRAAGWIJDTE VAN EEN POSTHISTORISCHE VERZAMELING

- 2.1 Een PH inzending behoort, door grondige analyse van de erin opgenomen filatelistische stukken, het volgende te laten zien en aan te tonen:
- de ontwikkeling of werking van een of meer postdiensten
  - de praktische toepassing van postale regels en voorschriften
  - de studie en de volgorde van het gebruikte filatelistische materiaal en/of de postmerken moeten het hoofdonderwerp van de inzending toelichten
  - Het voorgaande is van toepassing op verzamelingen, die lopen van het begin van georganiseerde postdiensten tot aan die van heden.
- Historische-, sociale- en speciale studieverzamelingen (subklasse 2C) tonen de wisselwerking van het postsysteem met de maatschappij, gebeurtenissen, de handel of de historische geografie van een gebied

---

maar ook de effecten van het postsysteem op de mensheid en van de mensheid op het postsysteem.

- 2.2 De SREV bevat een lijst van mogelijke onderwerpen voor een PH inzending; deze vormt echter geen beperking van de toegestane onderwerpen.
Men zou bijvoorbeeld ook kunnen laten zien:
- de ontwikkeling van het postverkeer tussen twee of meer gebieden, landen of werelddelen
  - de ontwikkeling die de postdienst in een bepaald land, een regio of in één enkele plaats heeft doorgemaakt.
  - de ontwikkeling van een bepaalde postdienst getoond kunnen worden en wel wereldomspannend, landelijk, in een groep landen of zelfs lokaal.
- 2.3 Een inzending kan chronologisch worden opgezet, hetzij geografisch (b.v. naar lokale of nationale gebieden), naar de vorm van postvervoer, postdienst of op enige andere wijze die de inzender toepasselijk vindt.
- 2.4 De inzenders dienen het bij herhaling opnemen van vergelijkbare stukken te voorkomen, grote chronologische leemten zo mogelijk te vermijden en dure stukken die met het onderwerp geen rechtstreeks verband houden, achterwege te laten.
- 2.5 Een algemene regel behoort te zijn dat een PH inzending filatelistisch interessant materiaal (en waar toegestaan niet-filatelistisch materiaal) zo gunstig mogelijk presenteert, zonder daarbij te gaan lijken op het manuscript van een verhandeling.
- 3. INZENDINGEN VAN POSTMERKEN (MARCOFILIE)**
- 3.1 Een inzending Postmerken (Marcofilie) berust op de indeling en de studie van postmerken en afstempelingen, met inbegrip van geschreven notities die zijn aangebracht door officiële en particuliere postdiensten.
- 3.2 Een inzending van Postmerken mag alle tijdperken, van de eofilatelie tot heden, bestrijken.
- 3.3 De studie mag het doel, de periode of plaats van gebruik, de kleur, de status of andere wijzigingen die in de loop der tijden zijn voorgekomen
-

laten zien. In het algemeen zijn dat alle aspecten van postmerken.

De onderwerpen kunnen ook bestaan uit kantoor- of dienst merken (aantekenstempels, zeepost, rijdende postkantoren, desinfectie, dienstaanwijzingen en zo voort).

Er zijn ook voorbeelden van inzendingen van Postmerken met een studie van gerepareerde datumstempels, of de door Postadministraties toegepaste methode voor het aanduiden van de afstand.

Een studie van de verschillende soorten van automatische postcode-ringsmerken behoort eveneens tot de Marcofilie. De invoering van de postautomatisering door een Postadministratie behoort echter tot de Postgeschiedenis.

- 3.4 Als blijk van kennis en persoonlijke studie van de postmerken zouden de uiterste gebruiksdata kunnen dienen, of de identificatie van een plaatsnaam, zolang deze niet uit de tekst, een stempeltype of een stempeellijst valt af te leiden (b.v. identificatie van de plaats van gebruik bij stomme of bij nummerstempels).
- 3.5 Postmerken moeten zo duidelijk mogelijk zijn en hun essentiële tekst volledig tonen. Indien de inzending op afstempelingen berust, dan moeten deze compleet zijn, en het liefst op stuk. Onvolledige stempels kunnen beter niet worden opgenomen; ook identieke dubbelingen dienen te worden vermeden, tenzij ze de uiterste gebruiksdata laten zien. Pogingen om een postmerk, nadat het door de post is aangebracht, bij te tekenen of te 'verbeteren' zullen als vervalsing worden beschouwd. (Zie GREX art. 41.2)
- 3.6 Postzegels in een inzending Marcofilie zijn niet van belang, op voorwaarde dat ze in goede staat zijn. Bij gebruikte postzegels in een inzending Marcofilie wordt de beoordeling gebaseerd op de indeling en de studie van de postmerken en afstempelingen op de zegels.
- 4. INLEIDEND PLAN**
- 4.1 Alle PH-inzendingen moeten een inleidend plan bevatten waarin de opbouw en reikwijdte van de inzending wordt duidelijk gemaakt. De titel moet met de inhoud van het plan overeenstemmen.
- 4.2 Het plan behoort te worden gebruikt om algemene ter zake doende (Posthistorische) informatie te verstrekken over het onderwerp dat in de

inzending wordt uitgewerkt. Het plan kan ook gebruikt worden om de structuur van de inzending te tonen in de vorm van hoofdstukken of secties enz. die Posthistorisch relevant zijn voor de getoonde inzending anders dan een kader voor kader of pagina voor pagina aanduiding. Het plan tevens worden gebruikt om gebieden van persoonlijk onderzoek aan te geven. Er mag ook een korte lijst van belangrijke documentatie, bronnen of referenties in worden opgenomen.

- 4.3 De jury zal deze informatie gebruiken om het getoonde materiaal en de beschrijvingen, getoetst aan de doelstellingen van de inzender zoals omschreven in het plan (titel, inleidend plan, algemene opzet, structuur, onderzoek en referenties) te beoordelen.
Een goed doordacht plan kan uitvoerige beschrijvingen in de eigenlijke inzending voorkomen en helpt zowel de inzender als de jury.

5. BEOORDELINGSCRITERIA

5.1 Behandeling en filatelistische belangrijkheid

- 5.1.1 Bij toepassing van het puntensysteem kunnen hiervoor 30 punten worden gegeven; Maximaal 10 punten voor het relatieve filatelistische belang en maximaal 20 punten voor ontwikkeling, volledigheid en juistheid van het getoonde materiaal. Voor subklasse 2C zijn maximaal 5 punten gerelateerd aan de historische en sociale belangrijkheid van het getoonde onderwerp (*Noot van de vertaler: het ligt voor de hand deze maximaal 5 punten te betrekken in het juryoordeel over de uitwerking*).
- 5.1.2 Bij de beoordeling van de behandeling en de belangrijkheid van de inzending zal de jury kijken naar de algemene ontwikkeling van het onderwerp en naar de volledigheid van het getoonde materiaal ten opzichte van de reikwijdte van de inzending. Ook moet gelet worden op de relatieve filatelistische betekenis, of de historische belangrijkheid van de inzending, net als de moeilijkheid om de inzending te kopiëren. De inzenders moeten ervoor zorgen dat hun inzending een samenhangend geheel vormt en dat er geen sterk uiteenlopende onderwerpen in worden gecombineerd; dergelijke inzendingen verliezen waarschijnlijk punten bij de criteria 'behandeling en belangrijkheid'.
- 5.1.3 De belangrijkheid van een inzending wordt afgewogen naar de algemene PH van het land, de streek of het onderwerp dat wordt

---

getoond en naar de filatelie in het algemeen of het historisch belang, de mensheid of geografisch gebied in het geval van een inzending in subklasse 2C. Het zal in de beschikbare ruimte meestal gemakkelijker zijn een minder belangrijk onderwerp goed en volledig te behandelen dan bij een belangrijk onderwerp het geval is.

- 5.1.4 Bijvoorbeeld: de PH van een hoofdstad zal meestal belangrijker zijn dan die van een provincieplaats of het platteland.
De studie van de tarieven voortvloeiend uit postverdragen tussen twee of meer landen is over het algemeen belangrijker dan de binnenlandse tarieven van een bepaald land in dezelfde periode.
Een inzending over b.v. de tarieven uit zowel het eofilatistische als het postzegeltijdperk waarin de eerste emissie wordt overgeslagen, zal onvermijdelijk punten verliezen bij 'belangrijkheid' en zeldzaamheid'. Dit is evenzeer van toepassing op inzendingen die alle perioden bestrijken maar de moeilijkste onderdelen overslaan.
- 5.1.5 De jury dient ook na te gaan of het tentoongestelde materiaal van belang is voor de reikwijdte van de inzending. Op een enkele uitzondering na zijn ongebruikte zegels en ongebruikte postwaardestukken niet ter zake. Opname hiervan in de inzending moet altijd worden gemotiveerd. .
Landkaarten, bekendmakingen e.d. zijn uitsluitend in beperkte mate toegestaan als ze van betekenis zijn voor de uitwerking en de documentatie van het onderwerp. De jury zal in principe alleen het getoonde filatelistische materiaal beoordelen (GREV art. 3.1-3.2).
Het belang, de balans en de belangrijkheid van het niet filatelistische materiaal dat wordt getoond in inzendingen in subklasse 2C Historische, sociale en speciale studieverzamelingen wordt afgewogen door de jury.
- 5.2 Filatelistische- en aanverwante kennis, eigen studie en onderzoek
- 5.2.1 Een totaal aantal van 35 punten kan worden gegeven voor filatelistische en aanverwante kennis, eigen studie en onderzoek.
- 5.2.2 Filatelistische en aanverwante kennis kan worden getoond door de voor de inzending gekozen stukken en de daarbij gegeven tekst. Eigen studie blijkt uit de juiste analyse van de voor de inzending gekozen stukken.
Bij inzendingen waar duidelijk zeer veel echt onderzoek is verricht (waarbij nieuwe gegevens over het gekozen onderwerp worden

aangedragen), mag voor dit onderzoek een groot deel van het totaal aantal punten worden toegekend.

In die gevallen waarin het onderwerp al eerder grondig is onderzocht, zal nieuw onderzoek en nieuwe resultaten speciaal worden beloond. De studie en de juiste interpretatie van de reeds beschikbare kennis zullen eveneens worden beschouwd onder dit criterium.

- 5.2.3 De juiste beoordeling van filatelistische en aanverwante kennis, van eigen studie en onderzoek berust op de gegeven beschrijving van elk van de getoonde stukken.
Jury zowel als inzenders moeten ervan uitgaan dat de verstrekte informatie het getoonde filatelistische materiaal niet mag overheersen. Een goed doordacht plan (zie punt 4. Inleidend Plan) kan wijdlopige beschrijvingen bij de stukken voorkomen.
- 5.2.4 Wat de inzendingen van historische, sociale en speciale studie betreft, worden voor de hieraan verbonden algemene niet-filatelistische of historische kennis bij de beoordeling rekening gehouden met alle aspecten van deze criteria.
- 5.3 Kwaliteit en zeldzaamheid
- 5.3.1 Een totaal van 30 punten kan worden gegeven voor kwaliteit en zeldzaamheid. Daarvan zijn ten hoogste 20 punten bestemd voor zeldzaamheid en belangrijkheid van de getoonde stukken en maximaal 10 punten voor de kwaliteit van de getoonde stukken.
- 5.3.2 Zeldzaamheid is rechtstreeks gebonden aan de getoonde filatelistische stukken en aan de relatieve schaarste van de getoonde soort van materiaal. In het bijzonder geldt de filatelistische zeldzaamheid (niet de geldwaarde) en de belangrijkheid van de totale inzending en haar onderwerp.
Bijvoorbeeld: een postmerk van een kleine plaats waarvan het enig bekende exemplaar wordt getoond, maar van een standaardtype dat in het gehele land is gebruikt, zal van minder betekenis zijn dan een speciaal type dat alleen in die Stad is gebruikt.
- 5.3.3 Omdat PH materiaal aanzienlijk van kwaliteit kan verschillen, moet de jury rekening houden met de verkrijgbare kwaliteit. In het algemeen behoren goede staat, schone en leesbare stempels en andere postmerken alsook een goed voorkomen van de stukken te worden beloond. Slechte kwaliteit behoort daarentegen te worden bestraft. Zo

mogelijk moeten de postzegels op de getoonde stukken eveneens in goede staat zijn. Bij een inzending van bijvoorbeeld rampenpost, waarbij de enveloppen per definitie in slechte staat verkeren, moeten de na de berging geplaatste postmerken zo duidelijk mogelijk zijn.

5.4 Presentatie

5.4.1 Voor de presentatie kunnen ten hoogste 5 punten worden toegekend. Een goede presentatie vult de uitwerking van de inzending door indeling en duidelijkheid aan.

De jury beoordeelt het aan de presentatie bestede werk door na te gaan hoe het leidt tot een beter begrip voor, en aantrekkelijkheid van, de inzending voor zowel jury als toeschouwer.

5.4.2 Afbeeldingen van toepasselijke postmerken zijn alleen nodig wanneer de originelen niet duidelijk genoeg zijn voor de toeschouwer. Een essentieel postmerk op de achterzijde van een stuk kan worden getoond door het te tekenen of er een kopie van op te nemen zoals een foto of fotokopie. Deze reproductie mag in geen geval 'echt' lijken en moet, als kleurenfoto of kleurenkopie, tenminste 25% in maat verschillen met het origineel. Reproducties in originele grootte van een alleenstaand postmerk of delen van een omslag zijn wel toegelaten. Al het getoonde materiaal, ook het niet posthistorische en niet-filatelistische (bvb. geografische kaarten), zal waar mogelijk origineel zijn.

6. **SLOTBEPALINGEN**

6.1 Deze richtlijnen kunnen niet elke vraag van een jurylid of inzender beantwoorden. Elke inzending moet op haar eigen verdiensten worden beoordeeld.

6.2 Bij tegenstrijdigheden in de tekst als gevolg van de vertaling, geldt de Engelse tekst.

gewijzigd: 30-04-2015/jv